

Tuluit oqaasii allamiut oqaasiini sallsatut atuutsinneqariartornissaannut, aammalu danskit oqaasii atuartitsinermi oqaatsit pinngitsooranilu atuartitsissutissatut atorunnaarsinneqariartornissaannut Naalakkersuisut iliuusissanik pilersaarusiornissamut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapâtôK', Naleraq)

Akissuteqaat

(Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Naalakkersuisut aalajangiiffigisassatut siunnersuut soqutigalugu misissorpaat.

Naalakkersuisut ilisimavaat tuluit oqaasii inuiaqatigiinni atugaaleriartuinnartut, aamma ilinniartitaanerni. Nunarsuarmioqataajartorneq aamma nunanut tamalaanut akuujartorneq atuartut oqaatsitigut piginnaasaqarfiinut piumasagaatinik nutaanik pilersitsippat, pingaartuuvorlu meerartatta inuusuttortattalu ulluinnarni periarfissanut piareersarnissaat.

Naalakkersuisooqatigiinnissamut isumaqatigiisummi takuneqarsinnaavoq tuluit oqaasiinik ilinniartitsineq meeqqat atuarfianni qaffasinnerusunngortinneqassasoq, oqaatigisinnaavaralu Ilinniartitaanermut Naalakkersuisoqarfiup Ilinniartitaanermullu Aqutsisoqarfiup meeqqat atuarfianni kalaallit tuluillu oqaasiisa qanoq nukittorsaaffigineqarnissaat misissulereermassuk. Tamannalu aamma isumaqarpoq danskit oqaasii atuartitsinermi pingaartutut inissisimanerminnit annikinnerulerumaartussaasut. Tamatumunnga peqatigitillugu ilisimavarput allanngineq taama ittoq kigaatsumik akisussaasusilimmillu ingerlanneqartariaqartoq, iliuusissatut pilersaarummi allaaserisariaqartoq susassaqtullu tamaasa peqatigalugit ingerlanneqartariaqartoq. Iliuusissatut pilersaarutip taama ittuup pilersinneqannginnerani Naalakkersuisut nukarliit alloriarfianni atuartitsissutinik ikilisaanissartik, kalaallit oqaasiisa nukittorsarneqarnissaannik danskillu oqaasiinik atuartitsinerup allanngortinneqarnissaannik suliniuteqarnissartik isumaliutigilereerpaat. Pingaartuuvoq tuluit oqaasiisa meeqqat atuarfianni atuartitsissutitut annertunerusumik inissisimalernissaata tungaanut ilinniartitsisut tuluit oqaasini linjefageqartut amerlanerit ilinniartinneqarnissaat. Atuartitsinerup pitsaasuunissaanut iliniartitsisut ilinniartuarsimasut tuluit oqaasiinik allamiut oqaasiit siullertut ilinniartitsisinnaasut pingaaruteqartuupput. Tamatumunnga tunngatillugu oqaatigineqarsinnaavoq ullumikkut ilinniartitsisunngorniartut tuluit oqaasiinik linjefageqartut ukiuni sisamani ilinniartitsisunngorniartiusuni aamma qitiusumik najugarlu qimannagu ilinniartinni katillugit 29-ummata.

Oqaasileriffiup kalaallit oqaasiisa inuiaqatigiinni kulturikkullu immikkut tunngaviunerisa attatiinnarneqarnissaannut mianersorfissaq pingaaruteqartoq tikkuarpaa. Oqaasileriffiup ilaatigut erseqqissaatigaa, tuaviuussamik allanngortiterineq, tassa tuluit oqaasiisa nunami allamiut oqaasiisut ingerlaannartumik atuutsilerneqarnerat tamatumunngalu peqatigitillugu danskit oqaasiinik atorunnaarsitsineq, kalaallit oqaasiisa inissisimanerannik atugaanerannillu sanngiillitsisinnaasoq. Oqaasileriffiup aamma oqaatigaa, tuluit oqaasii kalaallit oqaasiisa

atuuffigisariaqagaanni atugaalereersut, tamannalu oqaatsitta ineriartornerannut inissisimanerannullu annertuutigut kingunerluuteqarsinnaasoq. Taamaattumik Oqaasileriffiup inassutigivaa, allannguisoqartinnagu meeqqat atuarfianni kalaallit oqaasiinik atuartsineq malunnaatilimmik nukittorsarneqqaassasoq, aammalu tuluit oqaasiinik annertunerusumik ilinniartitsisoqalersinnagu tunngaviusussat pisariaqartut pilersineqqaassasut. Matumani eqqaasitsissutigerusuppara, tunngavilersuutit taakkua assigisaallu oqaatsit pillugit immikkut ilisimasallit 2017-imi saqqummiutereermatigit, taakkualu nalunaarusiaat 2018-imi saqqummerpoq.

Taamaattumik pingaartuuvoq tuluit oqaasiinik meeqqat atuarfianni nukittorsaaneq suugaluartorluunniit kalaallit oqaasiinik atuartsinerup nukittorsarneqarnerata nanginnerissagaa. Kalaallit oqaasii tunngavigineqartuassapput, atuartullu ilitsoqqussaralugu oqaatsitik patajaatsumik eqarinagit piginnaasaqarfigissavaat, tamatumunngalu peqatigitillugu nunami allamiut oqaasiinik ilinniagaqarnissaminut pitsaanerusunik periarfissinneqassallutik.

Naalakkersuisut qulakkiissavaat oqaatsinik ilinniartitsinermik allannguineq pissasoq naligiissitaaneq ilinniartitaanermullu naligiimmik periarfissiineq innimigalugu. Danskit oqaasiinik atorunnaariartortitsinerup atuartut sulit kalaallisut tuluttulluunniit piginnaaneqalersimanngitsut ajornerusumik inissisimalersissanngilai innimigisassarlu tamanna iliuusissatut pilersaarummi ilaatinneqassaaq.

Taamatut tunngavilersuillunga allannguutissatut siunnersuut una saqqummiuppara:

”Kalaallit oqaasiisa inissisimanerisa atugaanerisalu nukittorsarneqarnissaat attatiinnarneqarnissaallu siunertaralugit meeqqat atuarfianni kalaallit tuluillu oqaasiisa nukittorsarneqarnissaannut Naalakkersuisut iliuusissatut pilersaarusiornissaannut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Iliuusissatut pilersaarut kingusinnerpaamik UPA2027-imi saqqummersinneqareersimassaaq.”